

ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ

➤ ΟΡΙΣΜΟΣ:

Η προβολή και γνωστοποίηση στο κοινό ενός γεγονότος, προϊόντος ή ιδέας με σκοπό την γνωστοποίηση των αρετών, των πλεονεκτημάτων ή του περιεχομένου του για την απόκτηση οπαδών ή εμπορικού κέρδους

➤ ΟΦΕΙΛΕΤΑΙ:

- i. Στην επιθυμία μεγαλύτερου κέρδους
- ii. Στο πλήθος των ανταγωνιστικών προϊόντων που παράγονται
- iii. Στην ανάγκη απόκτησης οπαδών
- iv. Στην καλύτερη πληροφόρηση του κοινού → τελειοποίηση του Τύπου, των Μ.Μ.Ε
- v. Δημοκρατική αντίληψη → επιτρέπει την ελεύθερη διακίνηση ιδεών

➤ ΠΡΟΣΦΕΡΕΙ:

- i. Ανάπτυξη του εμπορίου => νέες θέσεις εργασίας => καταπολέμηση της ανεργίας // Νέα επαγγέλματα → διαφημιστές, γραφίστες
- ii. Διάδοση ιδεών → ενημέρωση για κοινωνικά θέματα και μέτρα προστασίας (π.χ.: υγεία, σεισμός, διατροφή)
- iii. Γνώση των ποικίλων προϊόντων – ενημέρωση του καταναλωτή
- iv. Ανάπτυξη των Μ. Μ. Ε. (χρήματα από διαφημίσεις)
- v. Βελτίωση των προϊόντων και μείωση του κόστους εξαιτίας της ευρείας κατανάλωσης και του ανταγωνισμού
- vi. Κέρδος χρόνου στη διαδικασία αγοράς = ξέρω τι θέλω
- vii. Καλλιέργεια της καλαισθησίας

➤ ΠΑΡΑΤΗΡΕΙΤΑΙ:

Αποπροσανατολιστικές διαφημίσεις => δημιουργία ανύπαρκτων αναγκών <= 'πλύση εγκεφάλου'

➤ ΑΙΤΙΑ:

- i. Κυριαρχία υλιστικών αντιλήψεων => επιδίωξη απόκτησης υλικών αγαθών
- ii. Αλλοτρίωση του σύγχρονου ανθρώπου => αποξένωση από τον συνάνθρωπο και έλλειψη αξιών
- iii. Κερδοσκοπικό πνεύμα => θυσία όλα στο βωμό του εύκολου κέρδους

➤ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ:

- i. Ωθεί στην υπερκατανάλωση => οικονομικά προβλήματα, κατασπατάληση των πρώτων υλών
- ii. Μονοδιάστατος άνθρωπος => κάλυψη μόνο των υλικών αναγκών
- iii. Μαζοποίηση του ανθρώπου = ομοιομορφία – ίδιες επιλογές όλοι οι άνθρωποι
- iv. Έλλειψη κριτικής ικανότητας – πλήττεται η ελευθερία της βούλησης
- v. Δημιουργία τεχνητών αναγκών => αγώνας για την ικανοποίησή τους => αποτυχία => αντικοινωνική συμπεριφορά + διατάραξη ψυχικής ισορροπίας
- vi. Εξαπάτηση του καταναλωτικού κοινού = δεν παρουσιάζεται όλη η αλήθεια
- vii. Παρουσίαση προτύπων κατανάλωσης – προτύπων ζωής [είσαι επιτυχημένος μ' αυτό το αυτοκίνητο, αυτό το άρωμα, αυτό ...] => θύμα απληστίας

- viii. Υποβάθμιση του ρόλου του ανθρώπου όπως αυτός εμφανίζεται στις διαφημίσεις: άβουλο πλάσμα, εξαρτώμενο από το διαφημιζόμενο προϊόν για να αποκτήσει υπόσταση, κύρος, αξιοπρέπεια // Προσβλητική χρήση του ανθρώπου – κυρίως της γυναίκας
- ix. Άγχος προκειμένου να αποκτήσουμε τα διαφημιζόμενα προϊόντα
- x. Ενδιαφέρον για αγορά καταναλωτικών αγαθών => δεν ασχολούμαστε με κοινωνικά – πολιτικά – πολιτιστικά θέματα

➤ **ΛΥΣΕΙΣ:**

- i. Κατανόηση πως ο άνθρωπος δεν έχει μόνο υλικές ανάγκες // Η ευτυχία δε βρίσκεται μόνο στην κατανάλωση
- ii. Καταπολέμηση της κερδοσκοπίας
- iii. Κράτος: ενημέρωση σε καταναλωτές / κανόνες διαφήμισης, κώδικας δεοντολογίας
- iv. Παιδεία: ανάπτυξη κριτικής ικανότητας => αντιμετώπιση μαζοποίησης και 'πλύσης εγκεφάλου'
- v. Σύσταση ενώσεων καταναλωτών με ουσιαστικό ρόλο για την προστασία από την παραπλάνηση και την κερδοσκοπία
- vi. Η διαφήμιση να στηρίζεται στις εξής αρχές:
  - ☞ Της αλήθειας
  - ☞ Της αντικειμενικότητας
  - ☞ Του θεμιτού ανταγωνισμού

ΔΙΑΛΟΓΟΣ

1. ΟΡΙΣΜΟΣ

- A. Η συζήτηση ανάμεσα σε δύο ή περισσότερα πρόσωπα με σκοπό την ανταλλαγή απόψεων.
B. Αμφιμονοσήμαντη μορφή επικοινωνίας: πομπός και δέκτης εναλλάσσονται.
Γ. Διάλογος είναι η «διά λόγου» ανταλλαγή απόψεων, θέσεων, ιδεών, συναισθημάτων που αποσκοπεί στην ενημέρωση, στη σφαιρική εξέταση ενός θέματος, στη λήψη ορθών αποφάσεων, στην πειθώ ή απλώς στην εξωτερίκευση της ψυχικής μας διάθεσης και των σκέψεών μας.

2. ΜΟΡΦΕΣ

- i. Εσωτερικός: ενδοσκόπηση, αυτοεξέταση => αυτοέλεγχος => αυτογνωσία.
- ii. Μαιευτικός: διδακτικός – παιδαγωγικός → αναζήτηση και μετάδοση της αλήθειας και της γνώσης είτε με πληροφόρηση είτε με κοινή αναζήτηση.
- iii. Με το βιβλίο ή ένα έργο τέχνης: σκέψεις και αντιδράσεις, προβληματισμός που δημιουργείται από την ανάγνωση ενός βιβλίου – εντύπου ή την επαφή με οποιοδήποτε έργο τέχνης.
- iv. Με την πραγματικότητα: δεχόμαστε και συνομιλούμε με τα μηνύματα της πραγματικότητας κι όχι με ό,τι θέλουμε και βλέπουμε.

3. ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ

- i. Να υπάρχει πραγματική θέληση για επικοινωνία, ώστε να γίνεται ο διάλογος πράξη.
- ii. Να υπάρχει ελευθερία έκφρασης – ισηγορία και παρρησία.
- iii. Να διεξάγεται με δημοκρατικές διαδικασίες: σεβασμός προς κάθε άποψη που κατατίθεται (όχι απαραίτητη η αποδοχή και η συμφωνία) – ισοτιμία – απαλλαγή από μισαλλοδοξία και προκατάληψη => ‘αποδοχή’ της άλλης άποψης, διάθεση για αλλαγή.
- iv. Ειλικρίνεια, διαλλακτικότητα, ευγένεια, εντιμότητα.
- v. Έλλειψη φανατισμού και δογματισμού.
- vi. Να είναι σφαιρικός.
- vii. Να είναι κατανοητός: ίδια πνευματική ωριμότητα – κοινά οροθετημένη βάση συζήτησης – κοινά αποδεκτοί όροι.
- viii. Επαρκής ενημέρωση των διαλεγόμενων για το θέμα του διαλόγου. Ο ορθολογισμός και η ενημέρωση οδηγούν στην τεκμηρίωση των απόψεων => επιχειρηματολογία, όχι συνθηματολογία.
- ix. Οι συνομιλητές να έχουν γνώσεις και ευφράδεια. Να διαθέτουν αναλυτική και συνθετική σκέψης ώστε να εκφράζονται ολοκληρωμένα και με σαφήνεια.
- x. Αυτοπειθαρχία, υπομονή.
- xi. Ακριβολογία και αποφυγή γενικεύσεων και υπεραπλουστεύσεων.
- xii. Εθισμός του ανθρώπου στη διαλεκτική από μικρή ηλικία.
- xiii. [ο διάλογος γίνεται για να προαχθούν οι ιδέες και όχι για να επιδειχθούν τα πρόσωπα, που είναι φορείς των ιδεών]

4. ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ

- i. Στο άτομο:
  - ☞ Οξύνει τις νοητικές ιδιότητες.
  - ☞ Καλλιεργεί ανώτερα αισθήματα όπως αλληλεγγύη, σεβασμό, άμιλλα, φιλία.
  - ☞ Αποφορτίζει τον έντονο συναισθηματικό κόσμο.
  - ☞ Τονώνει την αυτοπεποίθηση.
  - ☞ Πνευματική και γλωσσική καλλιέργεια.

- ☞ Αυτογνωσία.
- ii. Στον κοινωνικό χώρο:
  - ☞ Καλλιεργεί τη συναίσθηση της κοινωνικής ευθύνης.
  - ☞ Διαμορφώνει τα κοινωνικά ήθη.
  - ☞ Καταπολεμά τα πάθη, ελέγχει και αποκαλύπτει την αλήθεια των πραγμάτων => αναπτύσσεται κλίμα εμπιστοσύνης, αλληλοκατανόησης, συνεργασίας.
  - ☞ Αληθινή επικοινωνία των ανθρώπων.
- iii. Στον πνευματικό – επιστημονικό χώρο:
  - ☞ Αποτελεί το καλύτερο μέσο για τη μετάδοση γνωστικών στοιχείων.
  - ☞ Προάγει κι ελέγχει τη γνώση.
  - ☞ Αποκαλύπτει την αλήθεια
- iv. Στον οικονομικό τομέα:
  - ☞ Προάγει τις καλύτερες οικονομικές τακτικές.
- v. Στο χώρο της πολιτικής:
  - ☞ Οδηγεί στις ορθότερες αποφάσεις και στην επίλυση των προβλημάτων.
  - ☞ Διασφαλίζει το δημοκρατικό καθεστώς.
- vi. Στο χώρο της τέχνης:
  - ☞ Ευνοεί την ανάπτυξη των τεχνών, καθώς διευκολύνεται η ανταλλαγή ιδεών και στοιχείων έμπνευσης.
  - ☞ Προάγεται και αποκαλύπτεται η ομορφιά.

5. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ

- i. Εμμονή στις ιδέες μας => παράλληλοι μονόλογοι.
- ii. Αφορισμοί αντί για επιχειρήματα.
- iii. Υποβάθμιση της αξίας του.

6. ΑΙΤΙΑ

- i. Πολυπλοκότητα της εποχής μας = δεν μπορούμε να παρακολουθήσουμε τις εξελίξεις και ν' αποκτήσουμε τα αναγκαία εφόδια για τη διαδικασία του διαλόγου.
- ii. Ταχύτητα = δεν προλαβαίνουμε να συνομιλήσουμε με τον εαυτό μας και τους άλλους.
- iii. Ανταγωνισμός => επιβολή του ισχυρότερου και όχι του καλύτερου => αναστροφή αξιών.
- iv. Ανάπτυξη εγωιστικών τάσεων => θέλουμε να επικρατεί πάντα η θέση μας, δεν αναγνωρίζουμε τα λάθη και τις αδυναμίες μας.
- v. Μόνο εμείς κατέχουμε την αλήθεια – δογματισμός και φανατισμός.

7. ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ

- i. Έλλειψη επικοινωνίας => μειώνεται η δυνατότητα επίλυσης προβλημάτων.
- ii. Περιορισμός των ερεθισμάτων και των προβληματισμών.
- iii. Αλλοτρίωση εξαιτίας της απομόνωσης.
- iv. Μη προαγωγή του κοινωνικού συμφέροντος → εφήμερο, ατομικό κέρδος.
- v. Επίλυση των προβλημάτων με βάση τη δύναμη και όχι την αλήθεια και τη σύνεση. Κίνδυνος συγκρούσεων σε ατομικό, κοινωνικό, πολιτικό επίπεδο.
- vi. Δεν προάγεται ο πολιτισμός και η επιστήμη.
- vii. Κινδυνεύει η δημοκρατία.
- viii. Ανάπτυξη φαινομένων φανατισμού και δογματισμού.

8. ΛΥΣΕΙΣ

- i. Παιδεία => γνώση του τρόπου του 'διαλέγεσθαι' = των αναγκαίων προϋποθέσεων για το διάλογο και της αξίας του. Εθισμός στον διάλογο από την παιδική ηλικία.
- ii. Αποκατάσταση του διαλόγου ως μέσου επικοινωνίας κι επίλυσης των προβλημάτων και προώθησης των ιδεών.
- iii. Καλλιέργεια της διάθεσης του διαλόγου = διάθεση αποδοχής και αλλαγής απόψεων.

Η αξία του διαλόγου

Ο διάλογος ως κανόνας ζωής γεννήθηκε στον τόπο αυτόν που ζούμε. Και δεν εξυπνοούμε μονάχα το φιλοσοφικό διάλογο, που στα πλατωνικά έργα δοξάστηκε αναζητώντας την ύψιστη αλήθεια. Εννοούμε και τον απλό, καθημερινό διάλογο, αυτόν που προϋποθέτει δυο ακρογωνιαίες, αμετάκλητες για τον πολιτισμό, αξίες της ζωής: πρώτο την ύπαρξη του Άλλου με τον οποίο ο άνθρωπος μπορεί να συνάψει διάλογο, να συνομιλήσει, και, δεύτερο, τη σταθερή παρουσία της ελευθερίας, που δίνει πνευματική αξία στο διάλογο.

Πλαστήκαμε για να μην είμαστε μονάχοι. Για τούτο η καρδιά μας ασταμάτητα διψά για τους άλλους. Χωρίς το διάλογο των υπάρξεών μας η ζωή φαίνεται αδειανή, ερημωμένη, αδικαιολόγητη. Ζούμε και πλησιάζουμε τους άλλους χρησιμοποιώντας αυτό το μέγιστο δώρημα που αποθέωσαν οι αρχαίοι Έλληνες: το διάλογο. Αν δεν είχαμε φωνή, αν δεν ξέραμε να μιλάμε, και μάλιστα την ίδια γλώσσα, αν δε χρησιμοποιούσαμε τις λέξεις με την ίδια έννοια, τότε δε θα μπορούσαμε τελικά να κερδίσουμε τους άλλους και να αναπτύξουμε δεσμούς φιλίας και αγάπης.

Ο Άλλος, λοιπόν, μας είναι απαραίτητος, γιατί ολοκληρώνει τον εαυτό μας, ολοκληρώνει το βίο μας και κάνει να βλαστήσει στον κόσμο μας ο διάλογος. Ο διάλογος δεν είναι μονάχα ανταλλαγή σκέψεων. Είναι και ανταλλαγή καρδιών. Αυτό είναι το μεγάλο μυστικό της ανθρώπινης ζωής.

Χρειαζόμαστε τον Άλλο προκειμένου να αναπτυχθεί στη ζωή μας ο διάλογος. Αλλά τον χρειαζόμαστε ελεύθερο, αδέσμευτο, άνθρωπο αυτεξούσιο κι ακέραιο, που θα 'ρθει να συναντήσει εμάς, αν είμαστε αυτεξούσιοι κι ακέραιοι στην ανθρωπιά μας. Διάλογος ανάμεσα σε σκλάβους δεν είναι δυνατόν να αναπτυχθεί, παρά μονάχα για να θρέψει τον καημό της ελευθερίας.

Ο διάλογος ο αληθινός είναι έργο της ελευθερίας, έργο γενναίο, ειλικρινέστατο και μέσα από αυτό το θαυμαστό ηθικό κλίμα ξεπήδησε στον ευλογημένο αυτόν τόπο που ζούμε ένα παράδοξο, σπανιότατο γλωσσικό φαινόμενο, ο δυϊκός αριθμός στη γραμματική. Εκτός από τη γλωσσική του αξία, ο δυϊκός αριθμός έχει και βαθιά ηθική αξία: φανερώνει το ελεύθερο κι αρμονικό συνταίριασμα δυο ανθρώπινων υπάρξεων τη λαχτάρα τους να αλληλογνωριστούν, να αλληλοφωτιστούν, να γεμίσουν τη μοναξιά τους, να ευρύνουν την καρδιά και τη ζωή τους ολόκληρη, να δημιουργήσουν πολιτισμό. Ο πολιτισμός αρχίζει από τη βεβαίωση του Εγώ και του Συ, από τη συνειδητοποίηση ότι υπάρχουμε εμείς, αλλά υπάρχει και ο άλλος, ο πλαϊνός μας. Χωρίς αυτόν τον Άλλο και η ζωή μας και η πλάση ολόκληρη θα ήταν μια τρομερή ερημιά.

Εκείνοι που παίρνουν την ευθύνη – ευθύνη βαριά και κρίσιμη – να εξωτερικεύσουν γράφοντας τους στοχασμούς και τα συναισθήματά τους ξέρουν πολύ καλά τι μεγάλη σημασία έχει για την ανθρώπινη ζωή, και την προσωπική και την κοινωνική, ο διάλογος. Ξέρουν ακόμη καλύτερα πως αυτός ο διάλογος, ως κατάκτηση του ελεύθερου και επομένως πολιτισμένου ανθρώπου, βρίσκεται σήμερα σε κίνδυνο. Γιατί αυτός ο ίδιος ο πολιτισμός βρίσκεται σε μεγάλη κρίση. Ίσως αυτό να μας φαίνεται παράδοξο. Ζούμε σ' έναν κόσμο όπου η τεχνική με τα επιτεύγματά της θριαμβεύει, όπου η καθημερινή ζωή, τουλάχιστο στις

εξωτερικές της συνθήκες, γίνεται όλο και πιο εύκολη, σ' έναν κόσμο που προοδεύει με μεγάλες δρασκελιές, που πάει να κατακτήσει το διάστημα.

Αλλά ο πολιτισμός είναι μια ζωντανή πραγματικότητα του εσωτερικού ανθρώπου, της ψυχής του, είναι ακόμα μια κατάσταση δυναμική της καρδιάς του, ένας γενικός ηθικός τόνος στο βίο του ολόκληρο. Είναι γέννημα διαλόγου.

Κώστας Ε. Τσιρόπουλος

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

- 1) Πώς δικαιολογεί ο συγγραφέας την άποψή του «Πλαστήκαμε για να μην είμαστε μονάχοι»;
- 2) Γιατί ο διάλογος συνδέεται από τον συγγραφέα με το γλωσσικό φαινόμενο του δυϊκού αριθμού και τον πολιτισμό;
- 3) Να βρείτε στο κείμενο διαρθρωτικές λέξεις που δηλώνουν αντίθεση, συμπέρασμα, προσθήκη, προϋπόθεση [μία για κάθε περίπτωση].
- 4) Να επισημάνετε τέσσερις λέξεις ή φράσεις του κειμένου με συγκινησιακή/ποιητική χρήση της γλώσσας. Να αποδώσεις μία από αυτές στη λογική/αναφορική χρήση της γλώσσας.
- 5) Να αντικαταστήσετε τη λέξη που είναι σε παρένθεση με την κατάλληλη συνώνυμή της.
  - Ο άνθρωπος μπορεί να _____ [συνομιλήσει]
  - Η καρδιά μας _____ [ασταμάτητα] διψά για τους άλλους.
  - ... αν είμαστε αληθινά _____ [αυτεξούσιοι]
  - Ο δυϊκός _____ [φανερώνει] το ελεύθερο κι αρμονικό συνταίριασμα δύο ανθρώπινων υπάρξεων.
- 6) Σε συζήτηση που πρόκειται να γίνει στην τάξη σου για τον διάλογο, αναλαμβάνεις να παρουσιάσεις την αξία του διαλόγου στην εκπαιδευτική διαδικασία, στη δημοκρατία, στην ειρηνική συνύπαρξη των ανθρώπων. Η έκταση της εισήγησής σου να είναι περίπου 300-400 λέξεις.

**ΦΡΑΣΕΙΣ ΑΝΤΙ ΓΙΑ ΤΟ
 «ΠΡΕΠΕΙ»**

☞ κρίνεται αναγκαίο / σκόπιμο / επιβεβλημένο	☞ η λύση / διέξοδος / ελπίδα που διαφαίνεται
☞ είναι απαραίτητο / επιβεβλημένο / υποχρεωτικό	☞ οφείλει / χρειάζεται
☞ αίτημα των καιρών είναι	☞ χρέος / καθήκον / στόχος (μας) είναι
☞ αμετάθετο χρέος είναι να...	☞ θα είναι απαράδεκτη οποιαδήποτε ολιγωρία / ανευθυνότητα / φυγοπονία / απραξία / αδράνεια
☞ οφείλουμε να	☞ αρμόζει / ταιριάζει
☞ επιβάλλεται / απαιτείται	☞ καθίσταται / είναι (επιτακτική) ανάγκη
☞ ευθύνη όλων αποτελεί	☞ δε μένει λοιπόν παρά να
☞ πρέπει είναι	☞ το γεγονός αυτό γεννά την υποχρέωση
☞ προβάλλει ως αναγκαιότητα το αίτημα	☞ είναι αδήριτη ανάγκη

A. ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗ – ΠΑΘΗΤΙΚΗ ΣΥΝΤΑΞΗ

1) Είναι δυνατή η μετατροπή της ενεργητικής σύνταξης σε παθητική και το αντίστροφο.

✗ Π.χ.: [Ε.Σ.] Η θεοποίηση του χρήματος **παραλύει** τις ηθικές αντιστάσεις και **πυροδοτεί** την κοινωνική παθογένεια. => [Π.Σ.] Οι ηθικές αντιστάσεις **παραλύονται/παραλύουν** από τη θεοποίηση του χρήματος και **πυροδοτείται** η κοινωνική παθογένεια.

Ενεργητική --> παθητική σύνταξη

☞ Το **υποκείμενο** μετατρέπεται σε **ποιητικό αίτιο** και το **αντικείμενο** σε **υποκείμενο**.

☞ Το ρήμα από ενεργητική διάθεση τρέπεται σε παθητική.

2) Στην **ενεργητική σύνταξη** τονίζεται το υποκείμενο του ρήματος, ενώ στην **παθητική** τονίζεται η δράση, η ενέργεια.

3) Με την **ενεργητική σύνταξη** το ύφος γίνεται πιο απλό, οικείο και υποκειμενικό. Με την **παθητική** το ύφος είναι πιο επίσημο, ουδέτερο, αντικειμενικό και το κείμενό μας κερδίζει σε κύρος.

B. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

ΑΝΑΦΟΡΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

Στην αναφορική [δηλωτική/κυριολεκτική] λειτουργία της γλώσσας, η γλώσσα λειτουργεί με λογικό τρόπο και το μήνυμα σχετίζεται με την κοινή αντίληψη που έχουμε για τον κόσμο. Επίσης, σκοπός του πομπού είναι η πληροφόρηση.

ΠΟΙΗΤΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

Στην ποιητική [συνυποδηλωτική/μεταφορική] λειτουργία της γλώσσας, το μήνυμα έχει συνειρμική σημασία και συναισθηματικές αποχρώσεις. Σκοπός είναι η προσέλκυση του δέκτη. Μας ενδιαφέρει η μορφή του μηνύματος και λιγότερο το περιεχόμενο, η πληροφορία του μηνύματος.

✗ Π.χ.: σκληρή πέτρα [αναφορική] / σκληρή καρδιά [ποιητική]

✗ ήταν ένας χαρούμενος άνθρωπος· όλο γελούσε [αναφορική]

✘ τα λόγια του ήταν πικρά και μας φαρμάκωσαν [ποιητική]

ΣΥΛΛΟΓΙΣΜΟΙ

A. Κατά το είδος της συλλογιστικής πορείας [α) παραγωγικός, β) επαγωγικός, γ) αναλογικός]

- ↪ **Παραγωγικός:** κινούμαστε από μία γενική θέση σε κάτι πιο ειδικό και συγκεκριμένο.
- ↪ **Επαγωγικός:** κινούμαστε από επιμέρους ιδέες προς ένα γενικό συμπέρασμα.
- ↪ **Αναλογικός:** κινούμαστε από κάτι ειδικό και συγκεκριμένο σε κάτι πάλι ειδικό και συγκεκριμένο.

Παραδείγματα:

Παραγωγικός	Επαγωγικός	Αναλογικός
Τα αιλουροειδή είναι τετράποδα	Το λιοντάρι, ο πάνθηρας, η τίγρη είναι αιλουροειδή	Το λιοντάρι, που είναι αιλουροειδές, είναι τετράποδο
Το λιοντάρι είναι αιλουροειδές	Το λιοντάρι, ο πάνθηρας, η τίγρη είναι τετράποδα	Ο πάνθηρας, που είναι αιλουροειδές, είναι τετράποδο
Άρα το λιοντάρι είναι τετράποδο	Άρα τα αιλουροειδή είναι τετράποδα	Άρα η τίγρη, που είναι αιλουροειδές, είναι τετράποδο